

# ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๕๕



กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ และสถานพยาบาลของเอกชน

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๕๕ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายบูรณาการระบบบริการการรักษาพยาบาล ๓ หน่วยงาน คือ กรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่จำเป็นอย่างมีมาตรฐาน และเกิดความเท่าเทียมกัน โดยให้ปรับเกณฑ์การวินิจฉัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยอ้างอิงสมาคมวิชาชีพ และปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติกรณีผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงสิทธิการรักษาพยาบาลให้สามารถได้รับการรักษาพยาบาลแบบเดิมอย่างต่อเนื่อง

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย อาศัยอำนาจตามความข้อ ๑๙ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๗ ของหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมบัญชีกลางเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้สอดคล้องนโยบายรัฐบาลและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยให้ผู้มีสิทธิ ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการ และสถานพยาบาลของเอกชนถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การเบิกค่าฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

๒. การเบิกค่าฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในข้อ ๑ ให้หน่วยไตเทียมเป็นผู้เบิกค่ารักษาพยาบาลแทนผู้มีสิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงเท่านั้น เว้นแต่ ผู้ป่วยซึ่งยังไม่ได้เข้าสู่ระบบเบิกจ่ายตรงให้สามารถเบิกค่าฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ส่วนราชการได้ ตามหนังสือที่อ้างถึง

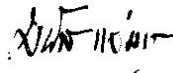
๓. หน่วยไตเทียมผู้เบิกค่ารักษาพยาบาลแทนผู้มีสิทธิ ให้จัดส่งข้อมูลในระบบเบิกจ่ายตรงการรักษาทดแทนโรคไตเรื้อรังประเภทฟอกเลือด (HD) โดยจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ หากไม่สมบูรณ์ สำนักงานกลางสารสนเทศบริการสุขภาพ (สทส.) จะส่งข้อมูลกลับคืนให้สถานพยาบาลดำเนินการจัดทำข้อมูลใหม่ โดยแจ้งรหัส C

๔. หลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติอื่นใดที่อ้างถึง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราค่ารักษาพยาบาล สำหรับการรักษาทดแทนไตในผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้หมายถึงประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัตินับตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ



(นายมนัส แจ่มเวหา)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๓๔๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๕๗



ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับการรักษาทดแทนไต  
ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ (๑) (๔) และวรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ  
รักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับ  
ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาล  
สำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับการรักษาทดแทนไต  
ในผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘

ข้อ ๔ คำนิยาม

การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมกรณีเรื้อรัง หมายถึง การฟอกเลือดที่ทำในผู้ป่วยโรคไต  
ซึ่งมีกำหนดเวลาและจำนวนครั้งการฟอกเลือดต่อสัปดาห์ที่สม่ำเสมอ

หน่วยไตเทียม หมายถึง สถานพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ  
รักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการรักษาทดแทนไตจากสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ผู้รักษาว่ามีความจำเป็น  
ต้องล้างไต (Dialysis) ตามแนวทางของสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทยที่แนบท้ายประกาศนี้ หากเข้ารับการฟอกเลือด  
ด้วยเครื่องไตเทียม ให้มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามรายการที่แนบท้ายประกาศนี้ในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ค่าฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท

(๒) ค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าขนส่ง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการคลัง  
เรื่อง อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมกรณี  
เรื้อรังที่หน่วยไตเทียมซึ่งเป็นสถานพยาบาลของทางราชการ ให้มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๕ (๑)  
และ (๒) กรณีที่เข้ารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมกรณีเรื้อรังที่หน่วยไตเทียมซึ่งเป็นสถานพยาบาลของ  
เอกชน เนื่องจากสถานพยาบาลของทางราชการไม่มีเครื่องไตเทียม หรือมีแต่ไม่เพียงพอในการให้บริการให้มีสิทธิ  
ได้รับค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๕ (๑)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖

(นายมนัส แจ่มเวหา)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

แนวทางการวินิจฉัยข้อบ่งชี้ของการเริ่มต้นการทำไตอะโลสิสในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง (Chronic Kidney Disease) จากสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย ควรเป็นดังนี้

๑. เมื่อผู้ป่วยมีระดับอัตราการกรองของไตโดยประมาณ (Estimated Glomerular Filtration Rate, eGFR) น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๖ มล./นาที/๑.๗๓ ตารางเมตร และไม่พบเหตุที่ทำให้ไตเสื่อมการทำงานชั่วคราว โดยอาจมีหรือไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากโรคไตเรื้อรังก็ได้ หรือ

๒. เมื่อผู้ป่วยมีระดับ eGFR มากกว่า ๖ มล./นาที/๑.๗๓ ตารางเมตร ร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนที่เกิดโดยตรงจากโรคไตเรื้อรังซึ่งไม่ตอบสนองต่อการรักษาแบบประคับประคอง อย่างไม่อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๒.๑ ภาวะน้ำและเกลือเกินในร่างกาย จนเกิดภาวะหัวใจวายหรือความดันโลหิตสูงควบคุมไม่ได้

๒.๒ ระดับโปตัสเซียมในเลือดสูง เลือดเป็นกรด หรือฟอสเฟตในเลือดสูง

๒.๓ ความรู้สึกตัวลดลง หรืออาการชักกระตุกจากภาวะยูรีเมีย

๒.๔ เยื่อหุ้มปอดหรือเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบจากภาวะยูรีเมีย

๒.๕ คลื่นไส้อาเจียนเบื่ออาหาร น้ำหนักลดลง หรือมีภาวะทุพโภชนาการ

คำแนะนำในการรายงานผลค่า eGFR

๑. ใช้วิธีคำนวณค่า eGFR โดยแทนค่าตัวแปรในสมการ The Chronic Kidney Disease Epidemiology Collaboration (CKD-EPI) equation สำหรับผู้ใหญ่ และ Schwartz Equation สำหรับเด็ก (<๑๘ ปี)

๒. ใช้วิธีการวัดค่าครีเอตินินในเลือดโดยวิธี Enzymatic และให้ใช้ค่าระดับครีเอตินินโดยใช้ค่าทศนิยม ๒ ตำแหน่ง เพื่อความแม่นยำในการคำนวณมากขึ้น

สมการ The Chronic Kidney Disease Epidemiology Collaboration (CKD-EPI) equation สำหรับผู้ป่วยผู้ใหญ่

เพศ	ระดับ serum creatinine (mg/dL)	สมการ
หญิง	≤ ๐.๗	$GFR = 144 \times (Scr/0.7)^{-0.724} (0.724)^{Age}$
	> ๐.๗	$GFR = 144 \times (Scr/0.7)^{-1.204} (0.724)^{Age}$
ชาย	≤ ๐.๙	$GFR = 141 \times (Scr/0.9)^{-0.411} (0.913)^{Age}$
	> ๐.๙	$GFR = 141 \times (Scr/0.9)^{-1.204} (0.913)^{Age}$

สมการ Schwartz Equation สำหรับเด็ก (<๑๘ ปี)

$$GFR (mL/min/1.73 m^2) = (0.413 \times \text{Height in cm}) / \text{Creatinine In mg/dL}$$

## ค่าใช้จ่ายในการรักษาด้วยการฟอกเลือด

### ๑. รายการค่ารักษาพยาบาลในการฟอกเลือดรวมเบิกในอัตราเหมาจ่าย

- ตัวกรองทั้งแบบธรรมดาและแบบประสิทธิภาพสูง
- ค่าสายส่งเลือด
- ค่า Reprocessing ตัวกรองและสายส่งเลือด
- ยาและอุปกรณ์การใช้อย่างระหว่างการทำ Hemodialysis เช่น Glucose, Hypertonic NaCl solution
- อุปกรณ์สิ้นเปลืองใน Set Hemodialysis ได้แก่ ผ้าก๊อช สำลี เข็มฉีดยา กระบอกฉีดยา
- Antiseptic เช่น Betadine
- Fistula Needle
- Xylocaine, Heparin , Low molecular weight heparin
- Surgical glove , Surgical mask
- Set IV fluid
- Elastic adhesive bandage
- ๐.๙ % NaCl
- Hemodialysis solution A + B
- ค่า Water treatment for Hemodialysis
- ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการสำหรับตรวจสอบสุขภาพระบบ Water treatment
- ค่าแพทย์ ค่าพยาบาล และค่าแรงบุคลากรอื่น
- ค่าสถานที่ระหว่างการฟอกเลือด
- ค่าใช้บริการและค่าซ่อมบำรุงเครื่องไตเทียม
- ค่าบริหารจัดการหน่วยไตเทียม

### ๒. รายการเบิกตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

- ค่าเลือดและอุปกรณ์การให้เลือด
- ค่าสายและการสวนสาย double lumen catheter
- ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการที่จำเป็นสำหรับผู้ป่วย \*
- ค่าตรวจ X-ray \*

\* เฉพาะรายการที่ใช้เป็นประจำกับผู้ป่วยฟอกเลือด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ป่วยไม่ต้องไปใช้บริการผู้ป่วยนอก

### ๓. รายการเบิกตามสถานพยาบาลเรียกเก็บ

- Erythropoietin
- Parenteral Nutrition
- Human Albumin
- IV iron

ค่ารักษาตามรายการนี้ ให้สถานพยาบาลแจ้งราคาที่ใช้เรียกเก็บแก่หน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย เมื่อเริ่มระบบ และให้แจ้งทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงราคาในรายการ

๔. รายการค่ารักษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฟอกเลือด อาทิเช่น ค่ารักษาผู้ป่วยนอกจากโรคประจำตัวของผู้ป่วย ค่ารักษาเพื่อช่วยฟื้นคืนชีพ ค่าผ่าตัดเส้นเลือดหรือเส้นเลือดเทียม ให้เบิกจ่ายจากระบบการเบิกจ่ายผู้ป่วยใน หรือผู้ป่วยนอกที่ต้องรักษาต่อเนื่องตามแต่กรณี

### หมายเหตุ

๑. รายการเบิกตามข้อ ๒ จะต้องมีการบันทึกการใช้ตามจริง เพื่อประกอบการเบิกจ่ายทุกครั้ง
๒. การใช้จ่ายตามข้อ ๓ จะต้องมีการกำหนดอัตรารายการจัดเก็บล่วงหน้า โดยแจ้งกับหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย
๓. ค่าเวชภัณฑ์และค่าบริการที่ไม่ได้ระบุไว้ ให้ถือว่าเป็นรายการที่เบิกตามอัตราเหมาจ่ายตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม